

ÖSSZEKÖTŐ

A POTE Egészségügyi Főiskola Információs Lapja

1992 május

I/2.

FŐISKOLAI ÁPOLÓKÉPZÉS-MÁSKÉPPEN

Átalakuló egészségügyünk centrális kérdése az oktatás újraorientálása. Az európai standardhoz igazodó, ekvivalens diplomát nyújtó, hatékonyabb és eredményesebb oktatás-képzés, személyiségfejlesztés hevesítése sokáig nem halogatható.

A Project Hope Ápolásfejlesztési és Oktatási Európai Program és Nemzeti Bizottsága e fenti lehetőséget kínálta a POTE Egészségügyi Főiskolának 1991 novemberében. Rendkívül nagy kihívás és felelősség a progresszív felvállalása, éppúgy az adott pillanat elmulasztása. A mellette szóló indokok mérlegében legmarkánsabb az, hogy az ismeretek olyan elsajátítását kínálja, melyeknek segítségével kvalifikáltabb, önállóbb, kedvezőbb attitűddel rendelkező ápoló személyiségek kerülhetnek be az ápolói szolgáltatást teljesítő közé.

A döntési folyamat szakaszában segített az a minisztériumi elhatározás, hogy az 1994-es évtől megszüntetik az egészségügyi szakiskolai, szakközépiskolai felvételeket és az érettségire épülő képzési formákat preferálják. Így a Project Hope által ajánlott érettségire épülő 4600 óras (3 éves), illetve 4600 órát is magába foglaló és értelmiségi képzést nyújtó diplomás főiskolai ápolóképzést támogatják. A Népjelölti Minisztérium állásfoglalása szerint a POTE Egészségügyi Főiskolán az 1993/94 tanévben indulhat a diplomás ápolóképzés, köszönhetően ambiciózus munkatársainknak is, akiknek rengeteg munkát, sok konzultatív megbeszélést, workshopokon való részvételt jelentett annak a komplex anyagnak az elkészítése, amely szükséges feltétele volt a beindításnak.

A Project Hope Európai Program elnöke és tanácsadója - dr. Norma Tigermann illetve dr. Doris Modly professzorok - kész, kidolgozott anyagokkal nem szolgáltak, de az ápolóképzés filozófiáját, a curriculum tervezés és oktatásdidaktika, pszichopedagógiai elveit nyújtották, amelyeket magunknak kellett adaptálnunk aktuális viszonyainkra.

A képzés koncepciójából:

- az összóraszám 50%-a elmélet (ebből 20% demonstrációs termi, szeminárium, illetve tréning típusú foglalkozás), 50% klinikai szakmai gyakorlat - a tradicionális tananyag és témacentrikusság helyett a szükséges tudományos ismereteket az elvárható tevékenységhez kapcsolja - évfolyamonként egyre összetettebb gondolkodási és eslekvési műveleteket igényelve - integrálva a magatartással, érzelmi viszonyulással. Tehát az ismeret, a pszichomotoros képesség és az attitűd komponensei egyszerre, egyidőben, meghatározott helyzetek és körülmények között vezetnek a tantervszervező fonálai úgy, hogy a komponensek folyamatosan mérhetők legyenek, ami nem végső cél, csak eszköz lehet a feedback-höz.

- kiemelkedő jelentőséget kap: a szociabilitás; kapcsolatteremtő és fenntartó képesség, empátia, szociális skills, együttműködési képesség, valamint a dominancia; személyes meghatározó vezető szerep társas körökben és a tolerancia; kudarcűrőképeség, reagálás az akadály és konfliktus helyzetekben

- természetes igény az ismeretek megszerzésében, szelekciójában, a különböző diszciplínák tudnivalóinak integrálásában való begyakorlottság.

A Project Hope filozófiája (szemben a nálunk fellelhető gyakorlattal) a tanítási-tanulási folyamat minőségével kapcsolatban nem elsősorban a tanulókat (a folyamat belső feltételét), inkább az oktatást (a folyamat külső feltételét) teszi felelőssé a hatékonyságért, eredményességért. Az oktatók felelőssége, hogy olyan környezetet teremtsenek, amelyben a diák a legoptimálisabban tud tanulni, használható tudást szerezni az elmélet-gyakorlat kontextusában.

A képzéshez szükséges infrastrukturális feltételek Kaposvárott, Zalaegerszegen, Szombathelyen biztosítottak. Sajnálatos módon csak Pécsen, egyetemi-klinikai városban várát még magára a letelepítésre vonatkozó döntés.

Az új típusú ápolóképzésre való törekvésünk egybeesik mind a szakmai, mind a laikus népesség igényével, nevezetesen, hogy a technikai és képzettségi színvonal emelkedés mellett váljék érzékelhetővé és nyitvánvalóvá a betegek szelíd, gyengéd és gondviselő szolgálata. Soha ilyen közel nem volt az alkalom a jövő ápolásának potenciális megváltoztatására mint éppen most.

Dr. Császár Piroška

Vissza az életbe

Egy márciusi délutánon barátommal a szombathelyi uszodában voltam. Úszás közben arra lettem figyelmes, hogy a mellettem lévő sávban óriási pánik tör ki. Mint mindenki, én is gyorsan odaúsztam. Az úszómester szakszerű minidulásokkal kihúzott egy idős férfit a vízből. Éreztem, hogy hivatásomhoz méltóan kell viselkednem, odamenni és cselőkedni.

Egy ember elrohant mentőt hívni. Láttam az úszómester tehetetlenségét, így kezembe vettem az irányítást. Egy férfi vérdeli a dőcei feje mellett, és kötelességetem mondan: Segítsenek, ő az apám!

A bácsi már teljesen lila volt, keringése és légzése leállt. Tudtam, hogy újra kell éleztetni. Megpróbáltam koncentrálni, a tanulatokat és az elméletet alkalmazni ott, a gyakorlatban. A fiúnak elmagyaráztam a lélegeztetést, ezt ő csinálta, én pedig a szívkompressziót. Igazságától remegő kézzel, de magabiztosan végeztem a feladatot..., ami sikerrel is járt, mert néhány perc múlva a bácsiunk visszatért a spontán légzésre. Nem sokkal azután megérkeztek a mentősök, akiknek elmondtam a történetet, és átadtam az irányítást. A bácsit elszállították a kórházba.

Ott álltam remegő lábakkal, szívem a torkomban dobogott. Boldogságot éreztem, de még nem tudtam a történet súlyát felfogni. A fia köszönő szavai átbömböztek rá, hogy megmentettem egy ember életét.

Zuhor Judit
I. évf. védendő hallgató
Szombathely

Hagyományt teremtünk magunknak

Hogy mit éreztünk, amikor beféptünk az iskola kétszárnyú aijáján? Talán félelmet? Vagy izgalmat? Esetleg örömet is? Öröm volt, a siker öröme! Bejutottam!

Mégis félelemmel töltött el az épület hatalmassága. Furesa érzés volt tudni, hogy pár nap múlva én is rész vehetek egyszép, de nem könnyű munkában, amibe úgy kell majd életet vinni, hagyományt, szokást teremteni, hogy legszebb napjainkat tölthessük itt el. Azóta eltelt egy félv, megrendeztük a gólyabált, megismertek bennünket a város más főiskolái és túl vagyunk az első vizsgaidőszakon. Igaz, nem vagyunk sokan, de ebben az ötven emberben is van annyi energia, hogy megküzdjön a felmerülő nehézségekkel.

Nagyon sok segítséget kapunk az iskola vezetőségétől is! Legkorszerűbben felszerelt demonstrációs termek és számítógépparkunk bizonyítják ezt.

Az elmúlt félvét jó eredménnyel zártuk. Igaz, meg is küzdöttünk érte. Két évfolyamtársunk hagyott el bennünket, ami számunkra nagy veszteség, hiszen ez a kevés diák is lassan egy családdá forr össze! Köszönhető ez annak is, hogy negyvenen vagyunk kollégisták és mindenki viszonylag messziről érkezett. Mindezek nagyon összetartanak bennünket, még az időnkénti vita esetén is, ami a két évfolyam között felmerül!

Átdolgoztuk a házirendünket és végre magunkénak mondhatjuk az aránylag jól felszerelt klubot is. Ami nehézséget okoz az az, hogy az épület kihasználatlansága miatt más iskolák kollégiuma is itt működik.

Úgy érzem, hogy az utánunk következő évfolyamok már sokkal könnyebben megtalálják a helyüket itt.

*Polgár Beáta
Lévf. védőnö hallgató
KAPOSVÁR*

Finn cserekapcsolat

1992. március 23-27 között tanulmányúton vettem részt a Közép-Finnországi Jyväskylä Héztartási Tanárképző Főiskoláján. Meghívóm Anna-Liisa Mattila a főiskola tanárnoje volt, aki az iskolában a mi ételkészítési technológia tantárgyunkhoz hasonló tárgyat oktatja.

Utam első napjának szakmai programja a rostgazdag diéta alkalmazásának elmélete, a gyakorlatban való alkalmazása, illetve a diéta elkészítésének elsajátítása volt.

A második napon a speciális finn halételek elkészítésének gyakorlati bemutatóján vettem részt. A harmadik napon az iskola táplálkozástechnikus hallgatóinak nagykonyhai gyakorlatát nézhettem meg, ahol az iskola minden hallgatójának és a személyzetnek az aznapi ebédjét készítették el.

A negyedik napon bemutatták a főiskola számítógépes rendszerét, résztvettem olyan gyakorlati órán, amelyen a hallgatók a számítógépes diéta-tervezés különböző

programjait sajátították el.

A program utolsó napját a helyi kórház gyermek és felnőtt diabetológiai osztályának, könyvhájának, az alkalmazott diéták elkészítésének megtekintésével töltöttem. Megbeszélést folytattam a kórház egyetemi végzettségű dietetikusaival.

Tanulmányútam zárásaként a főiskola Rectorával megállapodást írtunk alá hallgatóink és oktatóink tapasztalat-cseréjének lehetőségéről. Tanulmányútam jelentős segítséget nyújtott és hozzájárult a Dietetikai Szak oktatómunkájának továbbfejlesztéséhez, jelenleg kiépülő számítógépes rendszerünk, számítógépes programjaink további tökéletesítéséhez.

Utamat gazdagította számos kulturális program, könyvkiállítás, hangverseny, a város és a környék nevezetességeinek, és nem utolsósorban a finn népdalok megismerése

*Dr. Figler Mária
megbízott szakvezető
Dietetikai Szak*

Szociális munkás hallgatók Ausztriában

Ahogy a hírekben is szerepel, rendkívül jó kapcsolat alakult ki a Szombathelyi Szociális Munkás Szak és Ausztria között. Az év elején szervezett gólyatábor sikeres rendezvénye volt a Pinkafelden működő SOS Gyermekfalu meglátogatása. Most tért haza 12 hallgató a Hinterbrühli, a Stübingi, a Pinkafeldi gyakorlatokról. Úgy tűnik, most teljesebb ki ismét egy kapcsolat Hágával is.

A HAAGSE HOGESCHOLL - a Hágai Szociális Munkásképző Főiskola igazgatója - 1991 májusában levélben fordult Dr. Ferge Zsuzsához, az ELTE professzorához abból a célból, hogy magyarországi szociális munkásképző intézményekkel kapcsolattételében legyen segítségére.

Dr. Ferge Zsuzsa Hágai Főiskolának ajánlatot tett, hogy a POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Szociális Munkás Szakával javasolja felvenni a kapcsolatot. Ezek után került sor több levélváltásra.

A Szociális Munkás Szak egyik oktatója Horváth Izidorné, az ELTE Szociálpolitikai Tanszéke részéről tanulmányúton vett részt Hollandiában és a Hágai Szociális Munkásképző Főiskolán is járt. Személyesen felvette a kapcsolatot az igazgató Úrral, aki szóban is megerősítette azon szándékát, amelyet már részünkre írásban is jelzett. Ennek eredményeként 1992 október hónapban 5-6 fős oktatói csoporttal az igazgató vezetésével látogatást tesznek Szombathelyen.

*Dr. Takács Magdolna
Szakvezető*

H(ar)ang

*A magánytól felismered vagy elütnsz.
Nem tudom.*

*De éjszakánként fény.
omlik porrá alukomon.
Szerettelek nagyon,
ha hagynom.
Szerettelek nagyon.*

*Eltűntem a felismerésben.
Nevetésemet megidézem.
Gyönyörűek vagyunk
így félegészen.*

*Mező Édina
Szociális munkás Szak II.évf.
SZOMBATHELY*

Testképzés mester fokozat

(Részlet a Zalai Hírlap 1992. jan. 23-i cikkéből)

Halk zene és beszédfoszlányok szűrődnek ki a zalaegerszegi Egészségügyi Főiskolai Tagozat kollégiumában lévő tornateremből. Bár hétvége van, mégis munka folyik, gyógytornászok, oktatók, hallgatók sajátítják el a testképző gimnasztika alapelemeit. Aki tartja: Kármán Györgyné, az Orvostovábbképző Egyetem Fizioerápiás Tanszékének adjunktusa.

A 72 órára tervezett kurzus során az itteni oktatók, hallgatók, gyógytornászok kapnak betekintést az adjunktus által ezideig csak a budapesti főiskolán tartott testképző gimnasztikából. Hogy ott a POTE Gyógytornász Szakán erre mód és lehetőség nyílt, ez köszönhető az itteni vezetésnek, mind az oktatóknak, mind a hallgatóknak, akik szabadidejüket szánják rá.

Hogy milyen céllal jött létre ez a kurzus és mi a testképzés lényege, erről Kármán Györgynével váltunk szót.

- A budapesti főiskolán négy-öt éve vezettük be az alapozó gyógytorna mellett. Az itteni oktatók fél évig jártak Budapestre, hogy ezt a fajta képzést megismerjék, elsajátítsák.

Ezt követően, mintegy ennek kapcsán került sor a helyi gyakorlati kurzusra. Mondván sokkal hatásosabb valamit a gyakorlatban megtanulni, mint a kispadról nézni.

- Én magam is azon voltam, hogy ezt saját testükön kell érezni ahhoz, hogy oktathatják - vélekedik Kármánné. - Így az elméleti képzés mellett a gyakorlatban is láthatják: körüljárjuk a törzset, a vállövet, az alsó végtagokat, azok mozgáslehetőségeit, illetve összekapcsolt mozgulatsorokat tanulunk. Tulajdonképpen ez egyfajta gondolkodásmód is, amely a test érzékelését, tudatosítását jelenti. - Mivel a testképzés nem annyira ismert fogalom, hallhatnánk valamit kialakulásának előzményeiről is?

- A múlt század közepe felé a Ling-féle merev torna mellett kialakult egyfajta szabadabb, táncra épülő torna, 1850 körül Deisarte alakította ki a feszítésen és lazításra alapuló, spontán mozgás felé mutató tornát. Ebből nőtt ki aztán a századforduló táján a Mensendieck, amerikai orvosnő nevéhez fűződő testképzés. Amellett, hogy a mozgás művészetét a spontán tánc jellemezte, ezt a fajta mozgást anatómiai alapokra helyezte. A női test szempontjait vette figyelembe, és arra törekedett, hogy az anatómiai törvényszerűségeket kövesse. Elvei szerint előbb meg kell ismerni a testet, mi, hogyan mozog, aztán úgy tudatosítani azt a mozgásban. Ennek nyomán

számtalan művészi tánc, mozgás-, mozdulatművészeti iskola jött létre Európában is.

- Hazánkban?

- Ezen elvek alapján, de már egyfajta higiéniai, egészségügyi szempontot is belevéve alakította ki táncművészeti iskoláját dr. Madzsarné Jászi Alice. Az egészségügyi szempontok mellett nagy jelentőséget tulajdonított például a légzésnek. Ezenkívül itthon is számtalan irányzat alapította meg iskoláit. De tulajdonképpen a gyógytorna alapjai is innen származnak. Ki ne hallott volna ma már ritmikus sportgimnasztikáról, művészi

tornáról! Ezek is mind a Mensendieck-féle tornából nőttek ki. S akik még meg kell említeni, az Berczik Sára, aki szintén e terület neves képviselője. Tulajdonképpen mindezekből táplálkozik az általam oktatott testképző gimnasztika is.

- Mennyire kapcsolódik ez a gyógytornához?

- Való igaz, ez a fajta mozgásanyag egészséges testre íródott. Ám az oktatás során itt is érvényes az az alapelv, hogy előbb ez élettani dolgokkal kell tisztában lenni és csak aztán a kórtanival. Ha az egészséges test mozgáslehetőségeivel tisztában van, akkor tudja a gyógytornász kiválasztani azt, amivel segíteni tud. Hogy ebből a fajta testkidolgozó anyagból egy-egy esetben mit fog tudni felhasználni, azt már ő dönti, döntheti el. Itt nem tornagyakorlatok vannak, amiket tanulunk azok mozgássorok. Azért is mondtam az előbb, hogy ez egy szemlélet alakítás is. Hiszen ezen gondolkodásmód elsajátításával, ennek segítségével mindenki maga is alakíthat ki mozgássorokat.

Mint megtudjuk Hollandiában négyéves képzéssel és külön diploma adással működik Mensendieck-iskola. S ha már a testképzésről beszélgetünk, természetesen szóba kerül a rendszeres mozgás szükségessége. Mint mondja, a lányoknál, asszonyoknál a testképzést legjobban a heti kétszeri zenés torna nagyon jól szolgálhatja.

- Hallgatóim Budapesten úgy vizsgáznak, hogy önálló mozgásrendszert állítanak össze zenére. Zenét egyébként mindig használunk, ez a ritmus mellett segíti a ráhangolódást is. Számomra nagyon megtisztelő, hogy vidéken először itt, Zalaegerszegen tarthattam foglalkozásokat.

Betekintést nyerhetünk a kurzus gyakorlati részébe is. Meggyőződhetünk arról, hogy egy-egy mozdulat végrehajtásában mennyire jelentősége van az izmok feszítésének, lazításának, a test tartásának, az ízületek kapcsolódási szögének. Mindemellett ezek a mozdulatsorok szépnek és látványosak.

Németh-Mészáros

MEDVES OLVASÓK!

Főiskolai újságunk fejlécében az előző számhoz viszonyítva néhány változtatást találnak.

Azok között, akik felismerik a különbségeket és beküldik a Főiskolai Központ címére, egy könyvet sorsolunk ki.

Cím: POTE Egészségügyi Főiskola 7643 Pécs, Szigeti u. 12. I.emelet

EMLEKEZTETŐ

a Népjóléti Minisztérium és a Project Hope Ápolásfejlesztési és Oktatási Nemzeti Bizottság által szervezett Workshopról, valamint a Főiskolai diplomás ápolóképzéssel kapcsolatos munkaértekezletéről, amelyeken a POTE Egészségügyi Főiskolai Központ képviselőiben állandó résztvevőként dr. Császár Piroska volt jelen.

1.) 1992. január 7. Budapest

Program:

a Népjóléti Minisztérium II. Főosztálya által az Tanács standardjai alapján - elfogadásra javasolt elvek, irányok megvitatása, az érettségire épülő új típusú ápolóképzésről.

Témakörök:

1. Az általánosan képzett ápolók alapvető feladatai. A képzés struktúrájának és tartalmának az Európai Közösség kívánalmához való adaptálása. (A képzés érettségire épülő 4600 óra: 50% területi gyakorlat, 30% elmélet, 20% készségfejlesztő gyakorlat.)
2. A tantervi munkálatok alapfilozófiája
3. Tantervi célkitűzések
4. Képzési modulok
5. Elmélet-gyakorlat egysége.
6. Vizsgák
7. Ajánlatosság (Hit) az egészségügyi főiskolai diplomás ápolóképzés, valamint a 4600 órás általános ápolóképzés között

2.) 1992. január 8-9. Budapest

Program:

a Project Hope ápolásfejlesztési és oktatási program európai standardja alapján egységes követelményeknek megfelelő főiskolai diplomás ápolóképzés elvei. Tantervi felmérési folyamat (Workshop).

Témakörök:

1. A képzés filozófiája
2. A tantervi folyamat konceptualizálása
3. A tantervi célok szintjei
4. Tartalmi térkép (elemek)
5. Képzési módszerek
6. A hallgatók értékelése

Előadók:

N. Tigermann és D.M. Modly a Clevelandi Egyetem Ápolóképző Karának professzorai, a Project Hope elnöke és tanácsadója.

3.) 1992. január 10. Budapest

Program:

A POTE Egészségügyi Főiskola Diplomás Ápolóképzésének feltételrendszeré és iránya (munkaértekezlet):

- a diplomás ápoló szak indításának speciális szakirányai a POTE Egészségügyi Főiskola egyes tagozatain
- a meglévő feltételek számbavétele
- a Project Hope támogatásának lehetőségei
- további feladatok megbeszélése

Részvevők:

Dr. Fedina László Népjóléti Minisztérium II. Főosztályának vezetője Dr. Csontos András Népjóléti Minisztérium II. Főosztályának vezető helyettese Bognár László Népjóléti Minisztérium Főiskolai Oktatási Főelőadó Dr. Sövényi Ferencné Népjóléti Minisztérium országos főnövér N. Tigermann Clevelandi Egyetem professzora D.M. Modly Clevelandi Egyetem professzora Dr. Buda József POTE Egészségügyi Főiskola főigazgatója Dr. Császár Piroska POTE Egészségügyi Főiskola főigazgató helyettese Dr. Lakner László POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozatának igazgatója Dr. Kiss Iona POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozatának igazgatója Csordás Ferencné POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozatának

adjunktusa Gróf Aldárné Zalaegerszegi Kórház osztályvezető főnövér

4. 1992. január 12-14. Gyula

Program:

a főiskolai diplomás ápolóképzés curriculumának fejlesztése (Workshop)

Témakörök:

1. Az ápolás mint fogalom és munka: tudomány és kompetencia
2. Curriculum felállítási folyamat
3. A tradicionális és az új típusú tantárgyak összehasonlítása
4. Elmélet és klinikai gyakorlat
5. Célkitűzéstől a felmérésig

Előadó:

D.M. Modly a Clevelandi Egyetem professzora

5. 1992. január 17. Kaposvár

Program:

a POTE Egészségügyi Főiskola diplomás ápolóképzés egyik helyszínének megtekintése, munkaértekezlet a magyarországi főiskolai szintű ápolóképzés megszervezésének és beindításának lehetőségeiről, a további feladatokról.

Részvevők:

a Népjóléti Minisztériumból: Dr. Csontos András Dr. Sövényi Ferencné Bognár László a Project Hope-tól: D.M. Modly

6. 1992. március 4. Kaposvár

Program:

a diplomás ápolóképzés szakindítási anyagát kimunkáló team munkaértekezlete

Előadó:

Dr. Sövényi Ferencné Népjóléti Minisztérium országos főnövér

7. 1992. március 19. Szombathely

Program:

a diplomás ápolóképzés tantervi moduljainak meghatározása - team munkaértekezlet

8. 1992. március 25-27. Budapest

Program:

a Project Hope Ápolásfejlesztési és Oktatási Program Nemzeti Bizottsága szervezésében Management az ápolásban (Workshop)

Előadó:

Prof. N. Tigermann a Project Hope elnöke és munkacsoportja

A feladatok ütemezése:

- A főiskolai ápolóképzés filozófiájának, modulrendszerének, curriculumának összeállítása (vitaanyag).
- Határidő: február első fele
- Valamennyi magyarországi egészségügyi főiskola igazgatóinak összehívása a vitaanyag megtárgyalására
- Határidő: február második fele
- A Project Hope Nemzeti Bizottságának ülése, az említett vitaanyag megbeszélése
- Határidő: március első fele
- A Project Hope tanácsadójával (D.M. Modly Prof.) történő konzultáció
- Határidő: március utolsó hete
- Az ápoló szak indításához szükséges költségvetés elkészítése
- Határidő: április első fele
- A főiskolai diplomás ápolóképzés anyagának véglegesítése, a Népjóléti Minisztériumba való felterjesztése
- Határidő: május hónap
- Részvétel a felsőoktatási képesítés megszerzésének feltételeit kidolgozó országos bizottságban az ápolóképzés képviselőiben
- Határidő: a bizottság által kitűzött időpontban

A feljegyzést készítette:

Dr. Császár Piroska

Történelmi ismeretek oh?!...

A POLITIKAI RENDSZERVÁLTÁS EGYÜTT JÁRT EGY VILÁGNÉZETI VÁLTOZÁSSAL IS. ENNEK EGYIK JELE AZ ÚJ POTE JELVÉNYBEN SZEREPLŐ PÁPAI KULCSOK. HOGY MIÉRT, AZ NEM TELJESEN VILÁGOS ELŐTTEM. PERSZE EZZEL LEHET, HOGY EGYEDÜL VAGYOK, DE HÁT ÉN ÍROM EZT A CIKKET. EZ A DOLOG VISZONT NEM CSAK FORMÁLIS VÁLTOZÁST JELENT. MOST, HA BURKOLTAN IS, DE AKERESZTÉNY ERKÖLCSÖK SZERINT PRÓBÁLNÁK NEVELNI? (Pécsi Szelet (1991.) című újságból)

1049-ben, amikor a normandiai herceg és az Anjou grófja szembekerültek, közölték egymással ruházatuk színét és pajzsuk díszítését, hogy a csata forgatagában felismerhessék egymást. Nem ok nélküli volt az igény, hiszen az egyes lovagokat ebben az időben egyre nehezebben lehetett felismerni a csatamezőn, mivel a vastag páncélzat elrejtette a harcos kilétét.

Az ezredfordulót követően megjelent az az igény, hogy a csatamezőn az összetartozók egyértelműen azonosíthatók legyenek. Az azonosításra a pajzsokra, zászlókra került ábrázolások lettek a legalkalmasabbak, melyekről mindenki jó előre megtudhatta, hogy ki rejtezik az adott zászló, pajzs mögött. Ezek lettek a címerek.

A címerek tehát, állandó használatra a pajzsra került geometriai alakzatok (heroldok), különböző színes ábrák (címerképek) vagy a kettő kombinációjából állanak.

Megjelenésük idején elsődlegesen katonai szerepet tölthettek be. A katonai jellegű felhasználás mellett azonban a címerábrázolások a pecsétnyomokon is megjelentek, oklevelek hitelesítésekor is felhasználták azokat. Pecsétnyomokon, ékszereken, ötvösrekeken, sírköveken, kódexek lapjain is használták címereket olyanok is, akiknek mindennapi életéhez nem tartozott a katonáskodás.

Címer: szabályok szerint meghatározott színekből és alakokból alkotott kép, melyet egyes családok, testületek, megyék, államok, stb. mint saját és állandó jelvényeiket régi jog, vagy adományozás alapján törvényesen használnak.

(címerállat - létező vagy mesealak, természetes megjelenésben vagy stilizáltan -, címernövény - amely valamely nemzet vagy család megkülönböztető jele, pl. a franciáknak a lilium, a skótoknak a bogáncs, magyaroknál gyakran buzakalász ékevéssal)

Ismertető jele, hogy a címert alkotó kép pajzsba legyen foglalva, valamint az, hogy elismert, jogosan viselt jelvény legyen. A XIV. századot megelőzően csak a heroldok énekeiben fedezhetők fel az egyes címerszabályok.

A XIV. század utolsó felében azonban az egyetemeken már előadták a címertant.

Bartolus de Saxoferrato (1313-1359) a címertannal tudományosan foglalkozott. Könyvének címe: Tractatus de insigniis et armis. Ebben a könyvben az első rész a címerjogot, a második pedig a címerművészetet tárgyalja.

Hazánkban legrégebbi címertani mű Pápai Páriz Ferencről származik: Ars Heraldica címmel.

A címerek tulajdonjelölő funkcióját hazánkban viszonylag korán feltehetően Mátyas király híres könyvtárának legtöbb kódexét például befestett hollós címer segítségével sikerült azonosítani.

Terjedt a divat, hogy a magyar nemesség a már viselt címerük címereslevéllel való megerősítését kéri, vagy ekkor adományoztattak maguknak az uralkodóval új címert. Külföldi

példák nyomán megpróbálnak bizonyos előjogokat kötni a nemesi címviseléshez. Erre reagált Werbőczy István a híres Hármaskönyvében: ...a címer, amelyet a fejedelem valakinek ad, a nemességnek nem szükséges kelléke, csak ékessége.

A címerekben olyan jelrendszert kell tehát látnunk, amely a legkülönbözőbb mondanivaló megjelenítésére alkalmas. Ily módon a heraldikai kifejezésmód és színhasználat szabályainak figyelembevételével fogadta el a Pécsi Orvostudományi Egyetem Tanácsa 1992. június 17-én egyetemünk címerét.

A POTE címerkép:

Árpád-pajzsba foglalit arany mezőben, két

- **Aesculap-botot** (gyógyítás mitológia kódbe vesző szimbólumát),
- **Anjou liliumokat** (Nagy Lajosra, egyetemalapító királyunkra utalva)

- **kulcsokat** (az egyetemalapítást jóváhagyó pápaságra - V. Orbán pápára - utalva. Ugyanis Jézus az apostolfejedelmet, Péteri ruházta fel a kegyosztói, kormányzói, és tanítói főhatalommal, miután a következőket mondta: Neked adom a mennyország kulcsait, és amit megkötysz a földön, meg lesz kötve az égben is, amit feloldasz a földön, fel lesz oldva az égben is.) tartalmaz.

Az egyetem előző vezetése vállalta a történelmi tényeknek megfelelő valamennyi motívumot, ezért kompromisszumként a pápai kulcsok helyett egy stilizált, nyitott könyv került a címermezőbe. Ez utóbbi címert az akkori egyetemi tanács elfogadta, pedig egyesek tiltakoztak, mert nem a kommunista szakemberképzés szimbólumai szerepeltek benne. A tiltakozás szerencsére figyelmen kívül maradt.

REMÉLEM MOST MÁR VILÁGOS.

B.J.

emelkedik a teljesítmény.

Hallgatóink elsajátíthatják a szülés alatti helyesviselkedést. Célszerű gyakorlatok rendszeres végzetésével a szülésben részt vevő izomcsoportok tornáztatását, erősítését gyakorolhatjuk.

A gyakorlati órákkal összhangban elméleti oktatás is folyik. Itt ismerkedhetnek meg a leendő védőnőink a nyílt szülőszoba programmal, a *rooming in* módszerrel, valamint a gyakorlatiához szükséges anatómiai, pszichológiai ismeretekkel bővíthetik tudásukat.

A tanfolyamot gyógytornász tartja, aki speciális képzéskeretében tanulta meg a módszert. Magas szintű tudásának, jó előadói készségének és a témának köszönhető, hogy nem várt mértékű az érdeklődés. A speciális kollégiumot fakultatívnak hirdettük meg, ennek ellenére a másodéves hallgatók kivétel nélkül rész vesznek benne. Kérésükre a tanfolyam időtartamát meghosszabbítjuk, így alkalom nyílik a részletek begyakorlására is.

*Harjánné Brantmüller Éva
főiskolai tanársegéd
KAPOSVÁR*

Pszichoprofilaxis

Elébe megyünk a jövőnek Kaposváron

1992 második felében a másodéves védőnő hallgatók részére Szülésre felkészítés címmel tanfolyamot szerveztünk. Ez magába foglalja a pszichoprofilaktikus szülésre felkészítést, a hagyományos terhessornát, a légzőgyakorlatokat, valamint az autogén tréning oktatását és gyakorlását.

A nyugati országokban a 60-as évek közepétől, Magyarországon a 70-es évek második felétől kezdődtek a szülésre felkészítő programok.

Hazánkban is mindinkább számolni kell a terhességre, illetve szülésre való tudatos felkészítés igényével. A védőnőknek segítséget kell nyújtani a családoknak az ilyen irányú igények kielégítésében. Ezért éreztük fontosnak a speciális kollégium keretében a téma oktatásának bevezetését. Segíteni kell a terheseknek, hogy megőrizzék belső harmóniájukat, testi-lelki egyensúlyukat, hogy képesek legyenek elfogadni megváltozott testsémájukat.

Hangsúlyt fektetünk az anyaság érzésének erősítésére, a gyermekkel való pozitív élmények, az érzelmek kialakítására. Cél a szorongások megszüntetése.

LEGYEN ISMÉT ÖRÖM AZ ANYASÁG!

Régen azt mondták áldott állapot, ma terhességnek hívják. Valóban úgy tűnik, hogy sok nőnek ez terhet, nem képes átélni ennek a csodának az örömeit.

Az autogén tréning során megtanulják hallgatóink azokat a gyakorlatokat, amelyek segítségével képesek lesznek belső szerveik működésére figyelni. A terhes képessé válik magzatára, a méhen belüli történésekre koncentrálni. Az autogén tréninget elsajátított ellenállóbbá válnak a fizikai, pszichés stresszekkel szemben, konfliktus helyzetben védelmet nyújt, fokozódik a túróképesség.

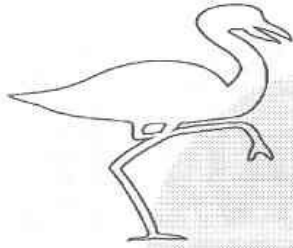

Térítésmentesen

Szombathely város Önkormányzati Hivatalában Prof. dr. Kelényi Gábor a POTE rectora és Wágner András Szombathely Megyei Jogú Város polgármestere előzetes megállapodást kötött a Szombathely, Dózsa u. i - 48 férőhelyes - kollégiumának a szombathelyi tagozat részére történő térítésmentes birtokba adásáról. A megállapodás aláírásánál jelen voltak: Dr. Csontos András a Népjóléti Minisztérium Oktatási Főosztály vezetőhelyettese, dr. Buda József docens a POTE Eül. Főisk. Biz. Elnöke és Dr. Lakner László a szombathelyi tagozat igazgatója.

Szombathely Megyei Jogú Város közgyűlése döntött e Dózsa utcái kollégium átadásáról, s az épület átvétele november 8-án megtörtént. November 19-i üzembehelyezést követően rendezték be és szerelték fel a kollégiumot, melyet a hallgatók december elején birtokba vehetnek. Ugyanakkor folyamatban van a főiskolai tagozat épületének tetőtéri beépítése szintén kollégiumi célra.

PI

Gólyabál

Péntek volt, csak egy péntek és mégis más mint a többi nap. Már az egész iskola lázban égett. A falakon plakátok, amelyek a közelgő Gólyabálra hívták fel a figyelmet. Már alig vártuk, hogy vége legyen az előadásoknak, - jó ez előfordult máskor is, - de most siettünk vissza az avatást megelőző ceremóniára. Útközben be-be kukucskáltunk a szomszédos termekbe, melyeket az iskola dolgozói öltöztettek bálí és egyben ünnepi ruhájába. Délután 3-kor, mikor beléptünk a klubba, kissé furcsán éreztük magunkat, hirtelen olyan hivatalos lett minden, hisz ez avatás volt. AVATÁS A JAVÁBÓL! S az embernek már viselkedni kell, mert a feltételek, azok feltételek. A második évfolyamos lányok szenzációs dolgokat találtak ki, kedves és humoros feladatokat. Volt jutalom és büntetés, móka és kacagás. Bár még nem igazán ismertük egymást, de voltak olyan feladatok, amelyek pont passzoltak az egyén stílusához. Estére már avatandó gólyákká váltunk. Szombaton 7-kor kezdődött a nagy esemény. Már sötétedett, mikor szállingóztak az emberek, szesző lassúsítással tisztelt meg bennünket. Az avatási szöveg szerintem szuper volt, az igazató Úr talárban, femurral a kezében megesketett bennünket. S mi megfogadtuk, hogy Gondolkodásommal nem hozom zavarba az előadót, a nyelvvizsgát nyugdíjas kor előtt leteszem, és egyéb dolgokra esküdtünk. Avatás után hivatalos táncosok nyitották meg a bált, de a mi nyitótáncunk kedvesebb volt. Bár megbeszéltük, hogy felkérjük a tanárainkat, de csupán az igazató urat és a pszichológia tanárnőt sikerült, mert a többiek láthatatlanságba burkolóztak. Éjfélkor tombola sok nyereménnyel, főnyeremény: TORTA! Vidám és boldog volt mindenki, egy kicsit

megszűntek a mindennapi gondok, egymásnak örültünk és a diák-életnek. Végül csak annyit: - JÖVŐRE UGYANITT! -

*Töke Mónika
I.évfolyamos védőnő hallgató*

Vertelen kábítószer

1989-ben Zsibriken (német ajkuak által lakott falu volt, ahonnan 1946-ban kitelepítették a svábokat, egyébként Szekszárdtól 15 km-re van) alakította meg Erdős Eszter református lelkész a Kábítószeres Alapítványból Munkaterápiás Rehabilitációs Otthonát. Itt kétszer egy hetet töltöttünk el, négyen két tanárral, mint leendő szociális munkásoknak kiváló terepen.

Nagyváraozással és kíváncsian mentünk. Kérdések kavargtak a fejünkben, hogy tudjuk hasznosítani a tanulásokat, át tudjuk-e vinni a gyakorlatban? Elégge empatikusak, alkalmazkodók és megértők tudunk-e lenni? Tudtuk, hogy nehéz lesz, készültünk, s reméljük, hogy volt értelme utazásunknak.

Zsibrik megközelíthetetlen, hatalmas sár, avilágtól való elzártság, és gyönyörű környezet jellemzi. Nagyon szép, de romos, elhanyagolt, felújításra váró katolikus templommal, párját ritkítja.

Az otthonban ottlétünk alatt 7 fiú tartózkodott, akiket jobbára hátrányos körülmények sodortak a gyógyszer és a szípu rögös útjára. Mindannyian le akarnak szokni, hisz ezért vannak itt. A terápia a munkára és a hitre épül, amiben mi is részt vettünk.

6,45-től van reggeli áhítat, közös ima és éneklés, arészvétele kötelező. Utánna reggeli. Az ebédet a fiúk közül az éppen soros készíti, persze az ott tartózkodó két gondozó (mentor) is segít, de csak a legminimálisabbat, hadd tanulják az önállóságot. Ebédszünet után 5 óráig munka folyik, 6 órától újra áhítat, 10-kor takarodó.

Az otthon eredetileg önellátónak indult: szarvasmarhát, birkákat tenyésztettek, zöltségeket, egyebeket természetnek, így sok minden ingyen meg van. De az eredeti számításba hiba csúszott, az eladási árak nem jöttek be, mára már adósságokkal küszködnek. Emiatt természetesen a megvett házak felújítása sem haladt, pedig az 1 éves terápiát letöltött fiúk ideiglenesen ezekbe költöznének ki, kicsit szokva az önállóbb életet.

Természetesen a pénznélküliség a terápiára is rányomja a bélyegét, pl. hideg van, csak délután 5-től fűtenek anyagi okok miatt. Pedig tudjuk, ha a körülmények nem kielégítőek, akkor a lelki ráhatás is sokkal nehezebb, majdhogynem lehetetlen.

Ezeket az embereket, ha kikerülnek, ugyanaz az élet fogja várni, ezért hitükben is kell erősödniük az itt töltött egy év alatt, hogy vissza ne essenek, ehhez pedig az egymáshoz való pozitív viszony kiépítése az első lépés. Mégis van eredmény és nem is kevés! Már említettem, hogy a terápiában fontos szerepe van a hitnek és a rendszeres lelki cbeszélgetéseknek. S ez tényleg így van, a hét fiúból kettő igazán hisz, de a többiekre is hat az áhítat.

A fiúk gyenge akaratának, tanulatlanságának (a hét fiúból hatnak meg a 8 általánosa sincs meg), a rossz környezetüknek köszönhetik, hogy itt tartanak. Mindegyik életétörténet egy külön tragédia. Szeretik az életet. Bízna a jövőben, megpróbálják a visszautat, de félek, hogy a jövőkérelhetetlen, az említett magyar viszonyok megölik próbálkozásait. Nemierősnek, betörések, kábítószer: 16-21 évesek, mégis szeretik az életet.

S akik ezt a rehabilitációs otthont alapították, csinálják, hisznek a lehetetlenben. Áldozatos munkájukat csak az értékelheti igazán, aki a helyszínen látja, érzi, hogy megpróbálták, elindultak, mentor és volt szípus, anyagos együtt. Akarják, hisznek benne.

*Gráf Légrádi Balázs
1 éves szociális munkás
főiskolai hallgató Szombathely*

1992 március 16-án reggel 7 órakor a szombathelyi Egészségügyi Főiskolai tagozat folyosóját és ebédlőjét pattogó verbunkos nóták hangja töltötte be. Ebédlőnkben, amin ez a fotón látszik, PILVAX kávéházat rendeztünk be. Friss, omlós kalács és kapuciner illata hívogatta oda hallgatóinkat, oktatóinkat és dolgozóinkat. Az ötlet Kiss Judit oktatóinktól származott. A reggelit XIX. századi korhű ruhákba bújt hallgatóink szolgálták fel a gyertyafényes asztalokhoz.

Szerényen, de méltó hangulatban ünnepeltük az 1848-as forradalmat, és hajtottunk fejet, valamint intézetünk zászlaját a szabadságharc hős áldozatainak emlékére. Hagyományt alapozva, Lévfolyamos védőnő és szociális munkás hallgatóink díszszalagot kötöttek fel zászlónkra.

Ünnepségünk befejezésekor az Országos Mentőszolgálat megyei főorvosa, Dr. Birosz Béla virágescokorral köszöntötte Zubor Judit védőnő hallgatóinkat, aki - mint az leírásában olvasható - egy középfokú elsősegélynyújtó tanfolyam befejezése után, az ott szerzett tudását a gyakorlatban alkalmazva erős lélekjelenlétről, buzgó helytállásról tett tanúságot.

*1 éves védőnő hallgatók
Szombathely*

Emlékezés

Jó volt Hivatás és lelki gazdagság

a hangulat is

Március 23-án Szegedre utaztunk tanulmányi kirándulásra. A korai felkelés nem zavarta a társaságot, hisz útközben még lehetett pihenni. A délelőtti a Szegedi Kórházban töltöttük, ahol a raktártól a tálalásig végig kísérhettük a munkafolyamatokat. A tálalásnál a régi és az új módszert összehasonlíthattuk - a kórház nemrég bővült egy új szárnyal, ami modern berendezésű. Megtudtuk, hogy nyárra tervezik számítógépre való átállást, ami megkönnyíti majd a dietetikusok munkáját.

A délutáni programban városnézés szerepelt (az évfolyamon vannak olyanok, akik most jártak először Szegeden). Este Halászsárdába mentünk, ahol cigányzene mellett vacsorázhattunk. A jó zene a mi hangunkat is meghozta, az éneklést a buszon is folytattuk az szálláshoz vezető úton. Fiatalnak találtuk az időt, így egy szobában folytatódott a vidám este a kép tanúsága szerint.

Másnap délelőtt az Élelmiszeripari Főiskolát látogattuk meg. Itt a legérdekesebbnek a kicsinyített élelmiszeripari üzemek tűntek: hús-, malom-, tejüzem - egy-egy teremben. Ezek a törpe méretek ugyanazon termékeket produkálják, mint a nagyüzemek. Aminőség is változatlan. Bizonyítékul szolgál, hogy az itt készített termékek laborariumi vizsgálaton átesve ugyanazon eredményt hozzák (ezen tevékenységeket úgyszintén diákok végzik).

Délután a Biotechnológiai laborban jártunk Új Szegeden. Itt a génszűrésről hallhattunk, megnézhettük az elektromikroszkópot, amiből csak kettő van az ország területén. A növényneveléssel foglalkozó részen petricsészében növekedő növényeket láthattunk. De ez csak töredéke annak amivel itt foglalkoznak.

Hazaindulás előtt a Színházban az Angol Balett játékát csodálhattuk meg. A hazafelé út jó hangulatban telt, ami végülis az egész kirándulás alatt meg volt. Az éjszakai órákban fáradtan, de élményekben gazdagon értünk Pécsre.

*Kovácska Zsuzsanna
II.évf. Diétetika szakos hallgató
PÉCS*

E kettő ötvözdésének szellemében hirdetett nyílt fakultációt a pécsi Dietetikai Szak, a POTE B Kollégiumának klubjában. Volt, amikor zafolásig megtelt a terem. A főiskolai hallgatókon kívül sok orvostanhallgató is részt vett. Három vendégeelőadó tartott előadást:

- Hivatás és személyiség címmel, Daróczy Etelka Rita pszichológus, gyógypedagógus, ciszterci nővér
- Lelki kapcsolat a súlyos beteggel címmel, dr.Bán Endre a Teológiai Főiskola Rectora
- Lelki kapcsolat a súlyos beteg családjával címmel, Székely Ilona pszichológus, Szent József Kongregáció Rendje nővér.

Jó volt átélni, ahogy a tudományos ismeretek élménnyé szelődtek, jöttek egyre közelebb, megérintettek, befelütrakodtak és már nem volt ott más, csak a beteget gazdagítani akaró érzés és a beteg meg a beszédes csend.

Cs.P.

Összekötő

A POTE Egészségügyi Főiskolai szakok közös lapja
Szerkesztő bizottság: *Gáldné Póda Bernadette, Horváth Pálné,*

Dr Kiss Ilona, Kiss Judit

Felelős szerkesztő: *Dr Császár Piroska*

Kiadja: A POTE Egészségügyi Főiskolai képzés

Dr Buda József a Főiskolai Bizottság Elnöke

Design: *Ács Péter*

Szerkesztőség: POTE Egészségügyi Főiskolai képzés

Pécs Szigeti út 12. 7643

tel: 72/24-122/2058m.

HÍREK

- * A Magyar Orvostörténeti Társaság az 1991. évi tisztújító közgyűlésén - a Főiskolai Bizottság elnökét - dr. Buda József docentet ismét a vezetőség tagjává választotta.
- * A pécsi Dietetikai Szak gondozásában az alábbi újabb jegyzet került kiadásra a sorozatból:
- No.: 10. Buda József: Az orvoslás története
No.: 11. Blasszauer Béla: Egészségügyi etika
No.: 12. Kreka László: Egészségügyi informatika II.
A számítástechnika alapjai
No.: 13. Simon Helena: Élelmiszer-mikrobiológia és élelmiszer-higiéne
- * A kaposvári Védőnő Szakon a könyvtárát átlagosan egy fő 39-szer látogatta, illetve egy fő átlag 56 db könyvet kölcsönzött. A szombathelyi tagozaton az egy főre jutó könyvkölcsönzés 39 db volt.
- * A szombathelyi Szociális Munkás Szakon Ronald Woods ausztrál szociális munkás az ELTE Szociológiai Intézetének munkatársa tartott előadást a szociális munka gyakorlatáról, amelyen részt vettek az oktatók, terepmentőrök és hallgatók. Az előadást aktív vita és a nézetek, tapasztalatok kicserélése követte.
- * Bogyai Anita Lévfolyamos zalaegerszegi gyógytornász hallgató a POTE kosárlabda-csapat színeiben vett részt az 1992. április 10-11-12. Medikus Kupán. Anita egyébként a nagykanizsai MÁV NTE-nek NB II. játékosa.
- * Az Egészségügyi Főiskola öt szaka önfejlesztését elősegítő 33 db pályázatot nyújtott be ez évben. Ebből négy esetben sikerült konkrét anyagi támogatást nyerni, négy esetben elvileg összesen 4.000.000 Ft-ot kapott, 11 pályázatot elutasítottak, 14 pályázat elbírálása még folyamatban van. A pályázatoknak több mint felét a szombathelyi tagozat nyújtotta be.
- * Tudományos előadásorozat zajlott Kaposváron a Somogy megyei Pedagógiai Intézet szervezésében biológia tanároknak, védőnőknek a POTE és JPTE előadóival. A lehetőséget kihasználva a védőnő hallgatók is részt vettek azokon az előadásokon, amelyek témaválasztásukban illeszkedtek a tananyaghoz.
- * Az zalaegerszegi középiskolai és általános iskolai testnevelő tanárok, valamint óvónők részére a Városi Önkormányzat 40 órás tartásjavító kurzust szervezett, melyen a zalaegerszegi tagozat orvosa és gyógytornász oktatói irányításával elméleti és gyakorlati foglalkozásokon ismerkedhettek meg a résztvevők a hanyag tartás megelőzésének speciális funkcionális, anatómiára épülő mozgásanyagával.
- * Major Rita, a pécsi Dietetikai Szak hallgatója a POTE-n tartott TDK Konferencián a résztvevő 30 orvostanhallgató közül a 18. helyen szerepelt. Témavezetője Király Ágnes főiskolai tanársegéd.
- * Dr. Cseresnyés János adjunktus (pszichiáter), a Vas Megyei Lelki Segély Telefonszolgálat vezetője előadást tartott az öngyilkosság kultúrtörténetéről, valamint a telefonszolgálat tapasztalatairól és Vas megye öngyilkosság kutatási adatairól. Horváth József római katolikus plébános mint vendéglelőadó, az egyházi szociálpolitikáról tartott értékes előadást a szombathelyi Szociális Munkás Szakon.
- * A kaposvári tagozat a Nemzeti Ifjúsági és Szabadidősport pályázaton 100.000 Ft támogatást nyert el, mellyel a hallgatók szabadidős sportolásának lehetőségét sportszerek vásárlásával szeretnék bővíteni.
- * A pécsi Dietetikai Szak létrehozta az Egészséges táplálkozásért alapítványt, mellyel az oktatás színvonalának emelését kívánja szolgálni.
- * Zalaegerszegen Alternatív gyógyító módszerek címmel a II. évfolyamos gyógytornász hallgatók elméleti és gyakorlati oktatás keretében megismerkedhettek a természetgyógyászat módszereivel, valamint azzal, hogyan illeszthető a mai modern medicina közé.
- * Tanrendbe iktatott havi négy óra keretében a szociális munkás hallgatók önszervező csoportoknál töltenek irányított terepgyakorlatokat, mint pl. a Nagycsárdosok Egyesületénél, Rákbeteg Klubnál, Alkohol-ellenes Klubnál, Munkanélküliek Egyesületénél.
- * Zalaegerszegen a jövőendő diplomás ápolóképzés segítéséhez a megyei kórház Ispita Alapítvány-tól évi 1,5 MFt támogatásra kapott ígéretet.
- * A kaposvári tagozat hallgatói és a városban működő betegklubok között igen szoros kapcsolat alakult ki. Ez évben is a Diabetes Klub felkérésére a hallgatók vérnyomás mérést, vércukor vizsgálatot végeztek a klubtagok és a vendégek körében.
- * A szombathelyi Szociális Munkás Szakon Kapitány Gábor és Kapitány Anna szociológusok vendéglelőadást tartottak az Érték és szocializáció kapcsolatáról. Ugyancsak vendéglelőadóként szociológiai témáról tartott előadást dr. Zielbauer György történész, főiskolai docens.
- * A zalaegerszegi gyógytornász-képző közreműködésével indult be az Asztma Klub asztmás gyerekek részére, az itt folyó mozgásterápia demonstrációs lehetőséget biztosít a hallgatók számára.
- * A szombathelyi védőnő hallgatók elsősegélynyújtási ismereteik elmélyítése céljából minden szerdán du. 15 órától este 20 óráig, kisebb csoportokban gyakorlaton - ennek keretében - mentő kiszálláson is részt vesznek, s az ellátásnál az orvosnak vagy mentőtisztnek segítőkészek.
- * A zalaegerszegi II. évfolyamos gyógytornász hallgatók három speciál kollégium közül választhatnak: - szociális érzékenység, kommunikációs képesség és

készségfejlesztő csoportfoglalkozások,

- testképző kurzus, - szomatopedagógiai ismeretek.

* A pécsi Dietetikai Szak hallgatói az év során három alkalommal voltak tanulmányi kiránduláson ételmiszeripari üzemek meglátogatása céljából.

* Kaposvárott a Hallássérültek Általános Iskolájában ismételt tartottak elsősegélynyújtó tanfolyamot a védőnő hallgatók (az elmúlt évben az országos versenyen első helyezést értek el a felkészített 6-8. osztályos elsősegélynyújtók). Ugyancsak a hallássérült állami gondozott gyerekeknek a hallgatók kirándulásokat, játszóházat szerveztek és felügyeletet vállaltak az intézet kollégiumában a tavaszi szünetben.

* A szombathelyi tagozat nyílt napot szervezett, melynek programja volt az igazgatói megnyitó és a szakvezetők képzésről folyó tájékoztatója, valamint a főiskolai tagozat eddigi életét reprezentáló 20 perces videofilm. Ezt követte egy szakmai szempontból jellemző filmvetítés (drog témában), melyet a II. éves hallgatók filmelemzése kísért. Mindkét szakra nagy számmal jöttek érdeklődők. Az eseményről cikket és képeket közölt a helyi sajtó.

* Nyílt napot szervezett a zalaegerszegi Gyógytornász Szak is a dunántúli középiskolák tanulói számára, melyen Kauzál Krisztina és Csiszár Ildikó I. éves hallgatók tartottak előadást, gyakorlati bemutatót, valamint a II. éves hallgatók testképző tornáját láthatták a nagyszámban megjelent érdeklődők.

* A szombathelyi II. éves védőnő hallgatók a szaktantárgyak oktatásának megkezdése óta több, lakosságnak szervezett rendezvényen vettek részt szabadidejükben - pl. szülésre felkészítő tanfolyam, terhesség torna tanfolyam - készülve ezzel is gyakorlati szakmai munkára. Ugyancsak a védőnő hallgatók részére tartott vendégelőadást Prof. dr. István Lajos az AIDS-ről és dr. Varga Győző adjunktus a Szexológiai problémák és megoldásuk témaköréről.

* Az I. éves zalaegerszegi gyógytornász hallgatók részére biomechanikai ismereteket oktatott dr. Barton József a Magyar Testnevelési Egyetem docense, mely során bepillantást nyerhettek a hallgatók a modern képzés alapjául szolgáló ismeretekbe.

* A szombathelyi védőnő hallgatók hétfő esténként zárt körű tea-házat szerveznek, mely egybenszellemi műhelyül is szolgál, előadókat hívnak meg, hasznos beszélgetéseket folytatnak és zenét hallgatnak.

* Bensőséges ünnepséggel, esztétikus és ízletes hidegtál-készítményekkel zárták a szorgalmi időt a pécsi Dietetikai Szak I. és II. éves hallgatói, mint a hágyományszeremtés megalapozói. Vendégként részt vett dr. Kellermayer Miklós a POTE oktatósi rectorhelyettese.

Iskolánk és Görög István - népszerű testnevelő tanárunk - jóvoltából, valamint a Tanárképző Főiskola szervezésében 35-en részt vehettünk egy sítáborban a csehszlovákiai Podbrezova mellett. Az anyagi keretet az Egészséges Életmóddírt pályázaton nyertük, a felszerelést a két főiskola biztosította.

Kicsit félve, de nagy várakozással indultunk útnak. Csapatunk nagy részén először volt síléc. A kezdet döcögve indult, sokai estünk - esni is tudni kell - félünk a sebességtől, de napról napra bátrabbak lettünk. Mindez kiváló oktatóinknak köszönhető, akik óriási türelemmel vezettek be bennünket a síelés rejtelmeibe és a felvonók tükáiba.

Több pályát is alkalmunk volt kipróbálni és csodálatos, festői szépségű tájakon járunk.

Esténként különböző programokat szerveztünk, amik között szerepelt az asztaltáncolatás, szellemi edzés, szűlnapi buli, társasjáték, vetélkedő, kártyaparti, tekezés és sok egyéb bohócság, nevetéssel körítve. Unolsó napra hagyjuk az ilyenkor szokásos Síelővé avatás nevű ceremóniát.

Mindenki kapott feladatot - egyeseknek ez nehézséget okozott, de a többiek számára annál szórakoztatóbb volt - amit, ha sikeresen végrehajtott, az ültő Bíróság, az eskü letétele után - sílécen térdelve, lehetőleg a kötésen - a sívossal igazi síelővé avatott.

Reméljük jövőre megint viszonyláthatjuk a hegyeket, színhajtuk a rízsza levegőt és élvezhetjük a síelés örömeit. Talán többi társunkkal is sikerül megszeretnünk ezt a sportágot. Nekünk ez a tábor örök élmény marud.

Vargyai Diána
Lévf. védőnő hallgató
Szombathely

Szociális térkép Kőszegről

A települési önkormányzatok nyomástartó szociális gondjainak enyhítését nehezíti, hogy nincs megbízható, friss tényanyag, felmérés, nincsen a településnek szociális térképe.

Ebből az önkormányzat azokról a szemérmes szegényekről is tudna, akik nem szerepelnek az eddigi nyilvántartásokon, hisz még soha nem kértek semmit, pedig rászorulóknak a segítségre, vagy akik eddig is kaptak már segítséget, de talán nem a legmegfelelőbb formában, és a segítség hatékonyságán - a visszakérdezettek véleményét is meghallgatva - változtatni lehetne. A Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar szombathelyi szociális munkás szaka - ahol a szociális igazgatás és a szociális intézmények számára képeznek szociális munkásokat - segítségét és szakértelmét ajánlotta fel Kőszeg önkormányzatának.

A főiskola 1992 második felében Kőszegről a lakosság teljes körére kiterjedő szociális térképet készít. A három évfolyam összes hallgatója a szociális munka gyakorlata tantárgy keretében tanrend szerint eltöltendő 8 ezer óra gyakorlatát Kőszeg teljes lakosságát felmérő kérdőzöbbitosként, és az összegyűlt anyag számítógépes feldolgozóként fogják - oktatói és mentori irányítás mellett - végrehajtani. A nyári háromhetes szociotábori, amelynek Kőszeg ad otthont, részben szintén a szociális térkép ügyének szentelik. A főiskola sem oktatói, sem hallgatói részére nem kér, és nem fogad el pénzt e munkáért. Ezt a meglehetősen nagy feladatot a főiskola saját szakmai megmérettetésének, szakemberei számára szakmai műhelyteremtésnek tekinti.

T.M.

Szolgáltatásaink:

Karbantartás, javítás

Számítógépek:

IBM PC XT/AT, TPA 11/XX

Másológépek:

CANON FC-2, FC-5

RICOH 2260, RICOH M 100

ROTO-COPY

Hálózatépítés PC környezetben

PC központú vezérlő rendszerek

tervezése és kivitelezése

Hűtéstechnikai és klímaberendezések

forgalmazása, karbantartása.

(Ablakklímától komplex klímarendszerekig)

Érdeklődőknek részletes felvilágosítás

a műszaki osztályon.

KSH

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÉS ÜGYVITELSZERVEZŐ V.

PÉCSI SZÁMÍTÓKÖZPONTJA

7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 3.

TELEFON: 72/32-355